

МІЖНАРОДНО-ПРАВОВІ СТАНДАРТИ ЗАСТОСУВАННЯ ЗАХОДІВ ПРИМУСУ В СЛУЖБОВОМУ ПРАВІ, НЕ ПОВ'ЯЗАНОГО З ЮРИДИЧНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ

INTERNATIONAL LEGAL STANDARDS FOR THE ENFORCEMENT OF COERCIVE MEASURES IN THE LAW OF LAW, NOT RELATED TO LEGAL LIABILITY

Припутень Д.С.,

к.ю.н., докторант кафедри адміністративного та господарського права

Запорізький національний університет

Стаття присвячена розкриттю міжнародно-правових стандартів застосування заходів примусу в службовому праві, не пов'язаного з юридичною відповідальністю. Розглянуто Рекомендацію (2001) Комітету міністрів державам-учасницям Ради Європи «Про Європейський кодекс поліцейської етики», ухвалену Комітетом міністрів 19 вересня 2001 р. на 765-му засіданні заступників міністрів; Кодекс поведінки посадових осіб із підтримання правопорядку від 17 грудня 1979 р.; Резолюцію Парламентської Асамблеї Ради Європи № 690 (1979) «Про Декларацію про поліцію» тощо. Детально охарактеризовано нормативно-правові акти та відповідність вітчизняного законодавства до міжнародних стандартів.

Ключові слова: заходи примусу, міжнародно-правовий стандарт, конвенція, декларація, попередження.

Стаття посвячена раскрытию международно-правовых стандартов применения мер принуждения в служебном праве, не связанного с юридической ответственностью. Рассмотрены Рекомендация (2001) Комитета министров государствам-участникам Совета Европы «О Европейском кодексе полицейской этики», принятой Комитетом министров 19 сентября 2001 г. на 765-м заседании заместителей министров; Кодекс поведения должностных лиц по поддержанию правопорядка от 17 декабря 1979 г.; Резолюцию Парламентской Ассамблеи Совета Европы № 690 (1979) «О Декларации о полиции» и другие. Подробно охарактеризованы нормативно-правовые акты и соответствие отечественного законодательства с международными стандартами.

Ключевые слова: меры принуждения, международно-правовой стандарт, конвенция, декларация, предупреждение.

The article is devoted to the disclosure of international legal standards for the application of coercive measures in the civil service, which is not related to legal liability. Recommendation (2001) of the Committee of Ministers to the member states of the Council of Europe "On the European Code of Police Ethics", adopted by the Committee of Ministers on September 19, 2001, at the 765th meeting of the Deputy Ministers; Code of Conduct for Law Enforcement Officials of December 17, 1979; Resolution of the Parliamentary Assembly of the Council of Europe No. 690 (1979) "On the Declaration on the Police", etc. The legal acts and the compliance of domestic legislation with international standards are described in detail.

Key words: coercive measures, international legal standard, convention, declaration, warning.

У розвинених демократичних країнах застосування примусу в службовому праві, не пов'язаного з юридичною відповідальністю, повинно відповідати нормам міжнародного права. Зокрема, до міжнародних нормативно-правових можна віднести такі нормативно-правові акти: Європейська конвенція про захист прав людини і основоположних свобод від 1 листопада 1950 р. (затверджена членами Ради Європи) [4]; Основоположні принципи застосування сили та вогнепальної зброї службовцями органів правопорядку ООН від 1990 р. [6]; Кодекс поведінки посадових осіб із підтримання правопорядку від 17 грудня 1979 р. [5]; Резолюція Парламентської Асамблеї Ради Європи № 690 (1979) «Про Декларацію про поліцію» [2]; Кодекс поведінки посадових осіб із підтримання правопорядку (1978) [7] тощо.

Кодекс поведінки службовців органів правопорядку (затверджений резолюцією Генеральної Асамблеї ООН № 34/169 від 17 грудня 1979 р.) (стаття 3) зазначає, що службовці органів правопорядку можуть застосовувати силу тільки у разі гострої потреби і в обсязі, необхідному для виконання їхніх обов'язків [2].

У цьому положенні підкреслюється, що застосування сили службовцями органів правопорядку має бути винятковим; хоча мається на увазі, що службовці органів правопорядку можуть бути уповноважені застосовувати силу за розумної необхідності в конкретних обставинах для запобігання злочину або під час виконання законного затримання чи допомоги в його проведенні щодо порушників або підозрюваних; сила, що виходить за ці межі, не може бути застосована. Національне право обмежує застосування сили службовцями органів правопорядку відповідно до принципу пропорційності. Варто розуміти, що необхідно дотримуватися таких національних принципів пропорційності під час тлумачення цього положення. У жодному разі це положення не має тлумачитися як таке, що санкціо-

нує застосування сили, яка не є пропорційною до законної мети, що має бути досягнута.

Резолюція Парламентської Асамблеї Ради Європи № 690 (1979) «Про Декларацію про поліцію» [5] (п. 12, 13) зазначає, що під час виконання своїх обов'язків офіцер поліції зобов'язаний використовувати всю необхідну рішучість для досягнення мети, яка передбачена або дозволена законодавством, але ніколи не повинен використовувати більше сили, ніж це є розумним. Офіцери поліції повинні отримувати зрозумілі та чіткі розпорядження щодо способу та обставин, за яких вони повинні застосовувати зброю.

До інших заходів, які може застосовувати поліція для виконання покладених на неї завдань, необхідно віднести доставляння правопорушника, вилучення речей і документів тощо.

Доставляння порушника здійснюється з метою складення протоколу про адміністративне правопорушення в разі неможливості скласти його на місці вчинення правопорушення; якщо складення протоколу є обов'язковим, порушника може бути доставлено в поліцію; якщо в порушника немає документів, що посвідчують особу, і немає свідків, які б могли повідомити необхідні дані про нього.

Доставляння порушника має бути проведено в можливо короткий строк. Уповноважена службова особа зобов'язана доставити затриману особу до найближчого підрозділу органу досудового розслідування, у якому негайно реєструються дата, точний час (година і хвилини) доставляння затриманого та інші відомості, передбачені законодавством.

Речі та документи, що є знаряддям або безпосереднім об'єктом правопорушення, виявлені під час затримання, особисто огляду або огляду речей, вилучаються посадовими особами органів. Вилучені речі та документи зберігаються до розгляду справи про адміністративне правопорушення в порядку, а після розгляду справи, залежно від

результатів її розгляду, їх у встановленому порядку конфіскують або повертають володільцеві, або знищують, а в разі оплатного вилучення речей – реалізують. Вилучені орден, медаль, нагрудний знак до почесного звання України, відзнаки Президента України тощо після розгляду справи підлягають поверненню їхньому законному володільцеві, а якщо він невідомий, надсилаються, відповідно, до Адміністрації Президента України. Вилучені самогон та інші міцні спиртні напої домашнього вироблення, апарати для їх вироблення після розгляду справи підлягають знищенню поліцейськими.

Про вилучення речей і документів складається протокол або робиться відповідний запис у протоколі про адміністративне правопорушення, про огляд речей або адміністративне затримання.

Документом, що посвідчує відповідні повноваження поліцейського, є службове посвідчення. Поліцейський має службове посвідчення та спеціальний жетон. Зразки та порядок видання службових посвідчень і спеціальних жетонів затверджуються у встановленому порядку. У разі звернення поліцейського до особи або, навпаки, у разі звернення особи до поліцейського поліцейський зобов'язаний назвати своє прізвище, посаду, спеціальне звання та пред'явити на її вимогу службове посвідчення, надавши можливість ознайомитися з викладеною в ньому інформацією, не випускаючи його з рук.

Відповідно до частини 2 статті 5 Європейської конвенції, затриманий має бути негайно поінформований зрозумілою для нього мовою про правові та фактичні підстави його затримання для того, щоби він за бажання міг оскаржити законність затримання в суді, як передбачено частиною 4 статті 5 Європейської конвенції [4].

Види причин застосування превентивних заходів можна виокремити тільки залежно від його виду. Наприклад, причинами перевірки документів у особи є: 1) якщо особа володіє зовнішніми ознаками, схожими на зовнішні ознаки особи, яка перебуває в розшуку, або безвісно зниклої особи; 2) якщо існує досить підстав вважати, що особа вчинила або має намір вчинити правопорушення; 3) якщо особа перебуває на території чи об'єкті із спеціальним режимом або в місці здійснення спеціального поліцейського контролю; 4) якщо в особи є зброя, боєприпаси, наркотичні засоби та інші речі, обіг яких обмежений або заборонений або для зберігання, використання чи перевезення яких потрібен дозвіл, якщо встановити такі права іншим чином неможливо; 5) якщо особа перебуває в місці вчинення правопорушення або дорожньо-транспортної пригоди, іншої надзвичайної події; 6) якщо зовнішні ознаки особи чи транспортного засобу або дії особи дають достатні підстави вважати, що особа причетна до вчинення правопорушення, транспортний засіб може бути знаряддям чи об'єктом вчинення правопорушення [1].

Причиною застосування превентивного заходу «Опитування особи» є існування достатніх підстав вважати, що вона володіє інформацією, необхідною для виконання поліцейських повноважень.

Причинами застосування превентивного заходу «Поверхнева перевірка» є: 1) якщо існує досить підстав вважати, що в транспортному засобі перебуває правопорушник або особа, свобода якої обмежується в незаконний спосіб; 2) якщо існує досить підстав вважати, що в транспортному засобі є річ, обіг якої заборонено чи обмежено або яка становить загрозу життю чи здоров'ю такої особи або інших осіб; 3) якщо існує досить підстав вважати, що річ або транспортний засіб є знаряддям вчинення правопорушення та/або є в тому місці, де може бути скоєно кримінальне правопорушення, для запобігання якому необхідно провести поверхневу перевірку.

Особистий огляд може провадитись уповноваженою на те особою однієї статті з оглядуваним і в присутності двох понятих тієї ж статті.

Огляд речей, ручного багажу, багажу, знарядь полювання та лову риби, добутої продукції, транспортних засобів та інших предметів здійснюється, як правило, у присутності особи, у власності (володінні) якої вони є. У невідкладних випадках зазначені речі, предмети може бути піддано оглядові з участю двох понятих під час відсутності власника (володільця).

Про особистий огляд, огляд речей складається протокол або про це робиться відповідний запис у протоколі про адміністративне правопорушення або в протоколі про адміністративне затримання.

Причинами застосування превентивного заходу «Зупинення транспортного засобу» є: 1) якщо водій порушив правила дорожнього руху; 2) якщо є очевидні ознаки, що свідчать про технічну несправність транспортного засобу; 3) якщо є інформація, що свідчить про причетність водія або пасажирів транспортного засобу до вчинення дорожньо-транспортної пригоди, кримінального чи адміністративного правопорушення, або якщо є інформація, що свідчить про те, що транспортний засіб чи вантаж можуть бути об'єктом чи знаряддям учинення дорожньо-транспортної пригоди, кримінального чи адміністративного правопорушення; 4) якщо транспортний засіб перебуває в розшуку; 5) якщо необхідно здійснити опитування водія чи пасажирів про обставини вчинення дорожньо-транспортної пригоди, кримінального чи адміністративного правопорушення, свідками якого вони є або могли бути; 6) якщо необхідно залучити водія транспортного засобу до надання допомоги іншим учасникам дорожнього руху або поліцейським або як свідка під час оформлення протоколів про адміністративні правопорушення чи матеріалів дорожньо-транспортних пригод; 7) якщо уповноважений орган державної влади прийняв рішення про обмеження чи заборону руху; 8) якщо спосіб закріплення вантажу на транспортному засобі створює небезпеку для інших учасників дорожнього руху; 9) порушення порядку визначення та використання на транспортному засобі спеціальних світлових або звукових сигнальних пристроїв [1, с. 78].

Причинами застосування превентивного заходу «Вимога залишити місце і обмеження доступу на визначену територію» є: 1) якщо це необхідно для забезпечення публічної безпеки та порядку; 2) якщо це необхідно для забезпечення охорони життя та здоров'я людей; 3) якщо це необхідно для забезпечення збереження та фіксації слідів правопорушення.

Причинами застосування превентивного заходу «Проникнення до житла чи іншого володіння особи» є рятування життя людей та цінного майна під час надзвичайних ситуацій, безпосереднє переслідування осіб, підозрюваних у вчиненні злочину, припинення злочину, що загрожує життю осіб, які перебувають у житлі або іншому володінні.

Причинами застосування превентивного заходу «Перевірка дотримання вимог дозвільної системи органів внутрішніх справ» є запобігання порушенням правил поведінки з об'єктами, предметами, матеріалами, на які поширюються дозвільна система; порушення правил використання об'єктів, предметів, матеріалів, на які поширюються дозвільна система, якщо є загроза громадській безпеці.

Причинами застосування превентивного заходу «Застосування технічних приладів і технічних засобів, що мають функції фото- і кінозйомки, відеозапису, чи засобів фото- і кінозйомки, відеозапису» є запобігання, виявлення або фіксування правопорушення; охорона громадської безпеки та власності, забезпечення безпеки осіб; забезпечення дотримання правил дорожнього руху.

Кодекс поведінки службовців органів правопорядку (затверджений резолюцією Генеральної Асамблеї ООН № 34/169 від 17 грудня 1979 р.) (стаття 3) зазначає, що службовці органів правопорядку можуть застосовувати

силу тільки у разі гострої потреби та в обсязі, необхідному для виконання їхніх обов'язків [5].

Європейською конвенцією про захист прав людини і основоположних свобод зазначено право на свободу та особисту недоторканність [4]. Кожен має право на свободу та особисту недоторканність. Нікого не може бути позбавлено свободи, крім таких випадків і відповідно до процедури, встановленої законом: законне ув'язнення особи після засудження її компетентним судом; законний арешт або затримання особи за невиконання законного припису суду або для забезпечення виконання будь-якого обов'язку, встановленого законом; законний арешт або затримання особи, здійснене з метою допровадження її до компетентного судового органу за наявності обґрунтованої підозри у вчиненні нею правопорушення або якщо обґрунтовано вважається необхідним запобігти вчиненню нею правопорушення чи її втечі після його вчинення; затримання неповнолітнього на підставі законного рішення з метою застосування наглядових заходів виховного характеру або законне затримання неповнолітнього з метою допровадження його до компетентного органу; законне затримання осіб для запобігання поширенню інфекційних захворювань, законне затримання психічнохворих, алкоголіків або наркоманів чи бродяг; законний арешт або затримання особи з метою запобігання її недозволеному в'їзду в країну чи особи, щодо якої провадиться процедура депортації або екстрадиції.

У статті 15 Європейської конвенції про захист прав людини і основоположних свобод зазначено про відступ від зобов'язань під час надзвичайної ситуації [4]. Під час війни або іншої суспільної небезпеки, яка загрожує життю нації, будь-яка Висока Договірна Сторона може вживати заходів, що відступають від її зобов'язань за цією Конвенцією, виключно в тих межах, яких вимагає гострота становища, і за умови, що такі заходи не суперечать іншим її зобов'язанням згідно з міжнародним правом. Будь-яка Висока Договірна Сторона, використовуючи це право на відступ від своїх зобов'язань, у повному обсязі інформує Генерального секретаря Ради Європи про вжиті нею заходи та причини їх ужиття. Вона також повинна повідомити Генерального секретаря Ради Європи про час, коли такі заходи перестали застосовуватися, а положення Конвенції знову застосовуються повною мірою.

Наприклад, за глибиною змін у конституційному статусі громадян і організацій виділяють такі надзвичайні режими: надзвичайний стан, надзвичайна екологічна ситуація, воєнний стан.

Надзвичайний стан може бути введений у разі: 1) виникнення особливо тяжких надзвичайних ситуацій техногенного та природного характеру (стихійного лиха, катастроф, особливо великих пожеж, застосування засобів ураження, пандемій, панзоотій тощо), що створюють загрозу життю та здоров'ю значних верств населення; 2) здійснення масових терористичних актів, що супроводжуються загибеллю людей чи руйнуванням особливо важливих об'єктів життєзабезпечення; 3) виникнення міжнародних і міжконфесійних конфліктів, блокування або захоплення окремих особливо важливих об'єктів або місцевостей, що загрожує безпеці громадян і порушує нормальну діяльність органів державної влади та органів місцевого самоврядування; 4) виникнення масових беспорядків, що супроводжуються насильством над громадянами, обмеженням їхніх прав і свобод; 5) спроби захоплення

державної влади чи зміни конституційного ладу України шляхом насильства; 6) масового переходу державного кордону з території суміжних держав; 7) необхідності відновлення конституційного правопорядку та діяльності органів державної влади.

З метою запобігання заворушенням або кримінальним правопорушенням для охорони здоров'я населення або захисту прав і свобод інших людей на період надзвичайного стану можуть запроваджуватися такі заходи: 1) встановлення особливого режиму в'їзду та виїзду, а також обмеження свободи пересування по території, де вводиться надзвичайний стан; 2) обмеження руху транспортних засобів та їх огляд; 3) посилення охорони громадського порядку та об'єктів, що забезпечують життєдіяльність населення та народного господарства; 4) заборона проведення масових заходів, крім заходів, заборона на проведення яких встановлюється судом; 5) заборона страйків; 6) примусове відчуження або вилучення майна в юридичних та фізичних осіб [1, с. 172].

Також можуть застосовуватися додаткові заходи правового режиму надзвичайного стану у зв'язку з масовими порушеннями громадського порядку: 1) запровадження комендантської години (заборона перебувати на вулицях та в інших громадських місцях без спеціально виданих перепусток і посвідчень особи у встановлені години доби); 2) перевірка документів у громадян, а в необхідних випадках – проведення особистого огляду, огляду речей, транспортних засобів, багажу та вантажів, службових приміщень і житла громадян; 3) заборона призовникам і військовозобов'язаним змінювати місце проживання без відома відповідного військового комісаріату; 4) обмеження або тимчасова заборона продажу зброї, отруйних і сильнодіючих хімічних речовин, а також алкогольних напоїв і речовин, вироблених на спиртовій основі; 5) тимчасове вилучення у громадян зареєстрованої вогнепальної та холодної зброї та боєприпасів, а у підприємств, установ й організацій – також навчальної військової техніки, вибухових, радіоактивних речовин і матеріалів, отруйних і сильнодіючих хімічних речовин; 6) заборона виготовлення та розповсюдження інформаційних матеріалів, що можуть дестабілізувати обстановку; 7) регулювання роботи цивільних теле- та радіоцентрів, заборона роботи аматорських радіопередавальних засобів і радіовипромінювальних пристроїв особистого й колективного користування; 8) особливі правила користування зв'язком і передачею інформації через комп'ютерні мережі; 9) порушення в порядку, визначеному Конституцією та законами України, питання про заборону діяльності політичних партій, громадських організацій в інтересах національної безпеки та громадського порядку, охорони здоров'я населення або захисту прав і свобод інших людей.

Отже, виокремлено міжнародні нормативно-правові акти, у яких зазначені стандарти застосування примусу, не пов'язаного з юридичною відповідальністю: Європейська конвенція про захист прав людини і основоположних свобод від 1 листопада 1950 р. (затверджена членами Ради Європи) [4]; Основоположні принципи застосування сили та вогнепальної зброї службовцями органів правопорядку ООН від 1990 р. [6]; Кодекс поведінки посадових осіб із підтримання правопорядку від 17 грудня 1979 р. [5]; Резолюція Парламентської Асамблеї Ради Європи № 690 (1979) «Про Декларацію про поліцію» [2]; Кодекс поведінки посадових осіб із підтримання правопорядку (1978) [7] тощо.

ЛІТЕРАТУРА

1. Заросило В.О. Порівняльний аналіз адміністративної діяльності міліції України та поліції зарубіжних країн (Великобританії, США, Канади та Франції): дис. ... к. ю. н.: спец. 12.00.07. К., 2002. 250 с.
2. Резолюція 34/169 Генеральної Асамблеї ООН «Кодекс поведінки посадових осіб із підтримання правопорядку». URL: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/995_282.
3. Міжнародно-правові стандарти поведінки працівників правоохоронних органів при підтриманні правопорядку. Документально-джерелознавчий довідник / Упоряд. Ю.І. Римаренко, Я.Ю. Кондратьєв, І.Г. Кириченко. К., 2002. 128 с.

4. Європейська конвенція про захист прав людини і основоположних свобод від 1 листопада 1950 р. (затверджена членами Ради Європи): Конвенцію ратифіковано Законом України № 475/97-ВР від 17 липня 1997 р. Офіційний вісник України від 16.04.1998. 1998. № 13, / № 32 від 23.08.2006. С. 270.

5. Кодекс поведінки посадових осіб із підтримання правопорядку, затверджений резолюцією Генеральної Асамблеї ООН № 34/169 від 17 грудня 1979 р. URL: http://pravo.org.ua/files/Criminal%20justice/PS_05_4_2_001.pdf

6. Основоположні принципи застосування сили та вогнепальної зброї службовцями органів правопорядку ООН від 1990 р. (прийняті восьмим Конгресом ООН з попередження злочинності та поводження з порушниками, Гавана, Куба, 27 серпня – 7 вересня 1990 р.). URL: http://pravo.org.ua/files/Criminal%20justice/FileName_001.pdf.

7. Кодекс поведінки посадових осіб із підтримання правопорядку 17 грудня 1979 р. URL: http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/995_282/print1493795728680849

УДК 343.2

ПОНЯТТЯ ТА ЕЛЕМЕНТИ МЕХАНІЗМУ АДМІНІСТРАТИВНО-ПРАВОВОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ВОЛОНТЕРСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ В УКРАЇНІ

CONCEPT AND ELEMENTS OF THE MECHANISM OF ADMINISTRATIVE AND LEGAL SUPPORT OF VOLUNTEER ACTIVITY IN UKRAINE

Сірко В.С.,

аспірант кафедри адміністративного права та адміністративного процесу

Одеський державний університет внутрішніх справ

Стаття присвячена висвітленню однієї з актуальних теоретико-правових проблем адміністративного права адміністративно-правового забезпечення волонтерської діяльності в Україні. Механізм адміністративно-правового забезпечення розповсюджується на певну сферу суспільних відносин, а його основним завданням є упорядкування суспільних відносин, щоб надалі мати змогу впливати на них. Однією з таких сфер суспільних відносин є волонтерство. У зв'язку з тим, що адміністративно-правове забезпечення волонтерської діяльності полягає у виявленні та створенні адміністративних засад та інструментарію реалізації адміністративно-правових відносин у цій сфері, а також охороні та гарантуванні прав, свобод і законних інтересів суб'єктів цих відносин на основі правових норм. Механізм адміністративно-правового забезпечення волонтерської діяльності потрібно розглядати крізь призму механізму адміністративно-правового регулювання та взяти його за основу під час формулювання відповідних положень.

Ключові слова: волонтерство, волонтерська діяльність, правове забезпечення, правове регулювання, механізм адміністративно-правового забезпечення, елементи механізму адміністративно-правового забезпечення.

В статье анализируется одна из теоретических проблем административного права – административно-правовое обеспечение волонтерской деятельности в Украине. Механизм административно-правового обеспечения воздействует на определенную сферу общественных отношений. Основной задачей механизма правового обеспечения является управление общественными отношениями в сфере волонтерской деятельности. Механизм административно-правового обеспечения волонтерской деятельности возможно рассматривать сквозь призму механизма административно-правового регулирования общественных отношений и учитывать их при формировании выводов.

Ключевые слова: волонтерство, волонтерская деятельность, правовое обеспечение, правовое регулирование, механизм административно-правового обеспечения, элементы механизма административно-правового обеспечения.

The article analyzes one of the theoretical problems of the administrative law – administrative and legal support of the volunteerism in Ukraine. When writing the article, the works of scientists of the general theory of law, constitutional, administrative and other branches of law are analyzed. They considered the concept of the mechanism of administrative support in various spheres of activity and its components.

Volunteering is the way of supporting, custody, helping people, interacting with people to solve common problems together. This activity should be regulated both at the legislative, organizational and functional levels. The process of regulating volunteer activities is carried out through the mechanism of the administrative and legal regulation.

The mechanism of the administrative and legal support influences a certain sphere of social relations. The main task of the mechanism of legal enforcement is the management of public relations. It has its own peculiarities that give grounds for allocating the mechanism of legal support into an independent kind of influence on the behavior of the participants in public relations, endowed with rights and obligations, for not complying with the rules by those who are brought to justice.

The mechanism of the administrative and legal support is the corresponding process of achieving the goal and its peculiarity is the impact on participants in public relations. The purpose of the mechanism for providing volunteer activity is the creation by the state of the appropriate rules of the behaviour, ensuring the legitimate rights and interests of the subjects of these relations and acting as their guarantor.

Elements of the mechanism of the administrative and legal support include: 1) the rules of administrative law; 2) the acts of the application of law; 3) the acts of the interpretation of law; 4) the administrative and legal relations; 5) the administrative agreements; 6) the ways of the legal regulation.

The mechanism of the administrative and legal support of the volunteer activity can be viewed through the prism of the mechanism of the administrative and legal regulation of the public relations and taken into account when drawing conclusions.

The author develops and defines the mechanism of the administrative and legal support for the volunteer activity as the process of regulating social relations that have evolved in the sphere of volunteer activity, and the system of certain legal means with the help of which the state determines the behavior of the subjects of these relations, accomplishing regulatory and security functions and acting as a guarantor of their rights, freedoms and legitimate interests.

Key words: volunteering, volunteerism, legal support, legal regulation, mechanism of administrative and legal support, elements of the mechanism of administrative and legal support.

Мета статті – на основі теорії адміністративного права, аналізу відповідних нормативно-правових актів, праць учених та інших джерел з'ясувати поняття та елементи механізму адміністративно-правового забезпечення волонтерської діяльності в Україні.

Виклад основного матеріалу. Ступінь розвитку волонтерського руху в Україні може слугувати індикатором зрілості суспільства, його готовності до само модернізації, спрямованої на досягнення європейської якості життя. Його суттєва активізація з кінця 2013 року у період